

Kalmar kommun
kommun@kalmar.se

2018-11-16
1 (19)
Dnr-2018:6465

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Pårydsskolan i Kalmar kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Pårydsskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Pårydsskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna systematiskt följa upp och analysera skolenhetens kunskapsresultat, undervisningens genomförande, värdegrundsarbete samt jämställdhetsarbete. Rektorn behöver därefter besluta om prioriterade utvecklingsområden

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver utveckla undervisningen så att elevernas inflytande i högre grad omfattar ämnets innehåll samt att de ser till att eleverna ges möjlighet att successivt utöva ett allt större inflytande över sin undervisning.

Trygghet och studiero

Utbildningen präglas i hög utsträckning av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i låg utsträckning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver i samverkan med lärarna utveckla olika metoder för att de ska kunna göra likvärdiga bedömningar av elevernas kunskaper.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 16 maj 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till Skolinspektionen. Linköping
@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 330, 581 03
Linköping . Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr–
2018:6465) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9, 10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ skollagen, förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Skälen till bedömningen är att rektorn har skapat en tydlig organisation för samverkan och att rektorns organisation utgår från ett fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn har vidare påbörjat ett arbete med att följa upp och kartlägga skolans kunskapsresultat, undervisningens genomförande, skolans arbete med trygghet och studiero, värdegrundsarbete samt jämställdhetsarbete. Rektorn har dock ännu inte tillsammans med lärarna systematiskt följt upp och analyserat resultatet av arbetet inom dessa områden.

Rektorn har påbörjat ett arbete med att följa upp skolenhetens kunskapsresultat. Av intervju med rektorn framgår att hon påbörjade sin tjänst vid skolan i april 2018 och att skolan då haft en tillfällig rektor under ett par månader. Detta innebär att hon inte delgavs så mycket information vid överlämningen. Rektorn beskriver att kommunen på ett övergripande plan styr skolans verksamhet genom de mål som finns dokumenterade i dokumentet Verksamhetsuppdrag 2018 Pårydsskolan. Av detta dokument framgår de mål kommunen satt upp för verksamheten. Dessa omfattar bland annat mål som innebär att fler elever ska nå kunskapskraven i alla ämnen och att det genomsnittliga meritvärdet ska öka i årskurs 6. Vidare ska andelen elever i årskurs 3 som uppnår kunskapskraven på de nationella proven i matematik och svenska/svenska som andraspråk öka. Rektorn har följt upp och analyserat kunskapsresultatet i årskurs 6, men inte analyserat resultaten för godtagbara kunskaper i årskurs 3. Rektorn anser att analyser av kunskapsresultaten behöver bli mer strukturerade och dokumenterade.

Av dokumentet Verksamhetsuppdrag 2018 Pårydsskolan framgår vidare att kommunen har satt som mål att andelen elever som känner att skolarbetet gör dem nyfikna ska öka samt att eleverna ska uppleva att de har möjlighet att påverka hur de lär sig. Därutöver har kommunen satt som mål att skillnaden i kunskapsresultat mellan elever med olika utbildningsbakgrund ska minska. Av intervjun med rektorn framgår att hur kunskapsresultat mellan elever med olika utbildningsbakgrund ska minska har diskuterats på arbetslagsträffar under höstterminen. Ett resultat av diskussionerna är att skolan arbetar för att ge samtliga vårdnadshavare förutsättningar att vara mer

involverade i verksamheten och erbjuda eleverna läxhjälp. Utöver detta görs dokumenterade årliga elevundersökningar om elevers inställning till skolarbetet och möjligheter att nå så långt som möjligt.

Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att de inte har analyserat kunskapsresultaten tillsammans och att rektorn inte har beslutat om några utvecklingsområden för skolan mot bakgrund av resultaten. Av lärarintervjuer framgår att rektorn inte har följt upp undervisningen på något speciellt sätt, men däremot har frågor gällande undervisningen stämts av på arbetsplatsträffar under våren.

Av intervju med rektorn och lärare framgår att skolan under vårterminen 2018 arbetat med värdegrundsfrågor i olika grupper. Eleverna träffades under lärares ledning och diskuterade olika värdegrundsfrågor. Områden som berördes var bland annat homosexualitet, rasism och alla människors lika värde. Klasserna har därutöver tagit fram klassrumsregler och lärarna har beslutat om en del gemensamma regler för skolan för att undvika oro för eleverna.

Rektorn beskriver att måloppfyllelsen, studieron och elever i behov av särskilt stöd är tre viktiga utgångspunkter vid resursfördelningen. Inför årets planering har hon beslutat om att förstärka resurser utifrån dessa perspektiv. Rektorn beskriver att resultatet av resursfördelningen följs upp genom klasskonferenser, enkäter och möten med vårdnadshavare. Rektorn beskriver att alla lärare som har varit anställda vid skolan under en längre tid har deltagit i Skolverkets fortbildningar, mattelyftet och läslýftet, men rektorn bedömer att skolan behöver arbeta mer med detta för att det ska bli helt implementerat. Vidare bedömer rektorn att eleverna behöver bli mer informerade om kunskapskraven och att lärarnas ämnesbehörighet behöver breddas och/eller fördjupas. För närvarande saknar en lärare lärarlegitimation och den läraren får regelbunden handledning. Rektorn har även avtalat med några lärare med särskilt uppdrag att de ska handleda ett par lärare i enskilda ämnen. Rektorn bedömer att lärarna har materiella förutsättningar för sitt arbete på skolan. Skolan har tillgång till teknisk utrustning men har identifierat ett behov av kompetensutveckling för användandet av utrustningen. Denna kommer att genomföras under höstterminen 2018.

Skolan bedriver på olika sätt ett medvetet arbete med jämställdhetsuppdraget. Av dokumentet Verksamhetsuppdrag 2018 Pårydsskolan framgår att skolan ska öka förutsättningarna för alla barn att utveckla sina förmågor och intressen oberoende av könstillhörighet samt att skillnaden ska minska mellan flickors och pojkars genomsnittliga meritvärde genom att höja värdet mer för det kön som presterat sämre. Av rektors- och lärarintervjuer framgår att skolan under föregående läsår

arbetade med jämställdhet som ett specifikt tema under en längre period. Skolans specialpedagog leder en jämställdhetsgrupp som under våren arbetade med ett jämställdhetsprojekt inom ämnet svenska. Alla lärarna läste samma texter, visade filmer och förde diskussioner om jämställdhetsfrågor i sina klasser. Lärarna arbetade också med kollegialt lärande genom att vara med på varandras lektioner då de observerade talutrymmet för pojkar och flickor. Detta utgjorde sedan underlag för samtal i lärargruppen. Lärarna har också i lärargruppen diskuterat hur de uttrycker sig, och vad de ska tänka på när de pratar om elevernas hemsituation och arbetsfördelning i hemmet.

Rektorn har skapat en organisation för samverkan och rektorns organisation utgår från ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Av intervju och skriftlig information från rektorn framgår att rektorn, sedan hon påbörjade sin tjänst, har haft fokus på att organisera den mötesstruktur som hon bedömer att skolan och lärarna behöver, men som inte fanns då hon tillträdde. Mötesstrukturen består av rektorns informationsmöten, arbetslagsmöten, ämneslagsmöten och elevhälsomöten vilka genomförs regelbundet. Rektorn har också utsett arbetslagledare och ämnesansvariga, vilka ansvarar för dessa möten. Vid rektorns informationsmöten delger hon information och tar upp pedagogiska frågor. Vid arbetslagsmötena deltar lärare från alla årskurser och mötena behandlar både praktiska och pedagogiska frågor. Vid dessa möten har rektorn gett arbetslaget i uppgift att arbeta med olika frågor. Nuvarande termins övergripande fråga gäller lektionernas struktur. Därutöver har arbetslaget fått i uppdrag att fundera över de utvecklingsområden som beslutats om på huvudmannanivå gällande Pårydsskolan. Av lärarintervjuer framgår att lärarna på ämneskonferenserna, där lärare som undervisar i samma ämne träffas, har resonerat om resultaten från nationella proven. Elevhälsogruppen bestående av rektorn, specialpedagog, kurator och skolsköterska träffas varannan vecka och en gång per termin deltar psykolog. Därutöver är, enligt intervju med elevhälsans personal, specialläraren med på skolans arbetslagsmöten och ibland på ämneskonferenser. I övrigt sker samverkan med lärarna informellt och vid behov. Enligt rektorns planering kommer klasskonferenser att genomföras en gång per termin. Vid dessa kommer elevers kunskapsutveckling och trygghet och studiero att följas upp. De förändringar som gjorts gällande olika möten har rektorn förankrat i samverkansmöte där det har tagits emot positivt. Lärarna och elevhälsans personal beskriver i intervjuer att det nu finns en tydlig mötesstruktur på skolan vilket de ser positivt på.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna systematiskt följa upp och analysera skolenhetens kunskapsresultat, undervisningens genomförande, värdegrundsarbete samt jämställdhetsarbete. Rektorn behöver därefter besluta om prioriterade utvecklingsområden.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver utveckla arbetet med att följa upp och analysera skolenhetens resultat. Granskningen visar att rektorns uppföljning av elevernas kunskapsresultat är begränsad och att analyser av resultaten inte har genomförts tillsammans med lärarna. Vidare har rektorn inte tillsammans med lärarna systematiskt följt upp och analyserat hur undervisningens genomförande påverkar kunskapsresultaten. Resultaten av det utvecklingsarbete som bedrivits vid skolan inom ramen för värdegrundsarbetet och jämställdhetsarbetet har heller inte följts upp och analyserats. Av 4 kap. 4 § skollagen framgår att rektorn på enhetsnivå systematiskt och kontinuerligt ska planera, följa upp och utveckla utbildningen samt att kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Av 4 kap. 6 § skollagen framgår att kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Av Skolverkets allmänna råd med kommentarer (SKOLFS 2012:98, s. 28) om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet framgår att det är viktigt att rektorn följer upp hur arbetssätt och metoder i undervisningen påverkar elevernas lärande och utveckling.

Granskningen visar att rektorn har påbörjat en uppföljning av skolenhetens kunskapsresultat, men att denna uppföljning inte omfattar alla ämnen där det finns kunskapskrav. Skolinspektionen rekommenderar därmed rektorn att utöka uppföljningen så att den även omfattar skolans resultat för godtagbara kunskaper i årskurs 3 i naturorienterande- och samhällsorienterande ämnen. Rektorn och lärarna behöver också gemensamt analysera kunskapsresultaten och genomförandet av undervisningen för att kunna identifiera utvecklingsområden. Detta med syfte att alla elever ska nå kunskapskraven men även för att nå högre kunskapsresultat.

Vidare har rektorn påbörjat en kartläggning av skolans värdegrundsarbete och jämställdhetsarbete, men har inte systematiskt tillsammans med lärarna följt upp dessa områden. För att utveckla kvalitetsarbetet rekommenderar därmed Skolinspektionen att rektorn tillsammans med lärarna systematiskt följer upp dessa områden. Rektorn och lärarna behöver därefter gemensamt analysera resultaten och utifrån dem identifiera vilka insatser skolan ska genomföra för att de nationella målen ska uppfyllas inom respektive område.

Av Skolverkets allmänna råd med kommentarer (SKOLFS 2012:98, s. 20) om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet framgår vidare att rektorn bör skapa former för dokumentation som ger en samlad bild av utbildningen inom enheten. För att ge stöd i skolans fortsatta kvalitetsarbete rekommenderar Skolinspektionen att skolans dokumentation utvecklas så att det finns en samlad dokumentation av utbildningen inom enheten.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5 a §§, 4 kap. 9 § skollagen,

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185),

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, rättigheter och skyldigheter, 2

Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner med kunskapskrav.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Skälen till bedömningen är att lärarna planerar och genomför undervisningen så att aktuella arbetsområden inriktas mot ämnets syfte, centrala innehåll och kunskapskrav. Undervisningen är vidare varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Lärarna arbetar också på olika sätt för att stärka elevernas motivation, individanpassa undervisningen och ge eleverna möjlighet att reflektera över sitt lärande. Undervisningen ger dock eleverna en begränsad möjlighet att påverka undervisningens innehåll och möjlighet till ökad delaktighet i relation till deras ålder och mognad.

Lärarna planerar och genomför undervisningen så att aktuella arbetsområden inriktas mot ämnets syfte, centrala innehåll och kunskapskrav samt så att undervisningen är varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Av lärarintervjuer framgår att lärarna vid planeringen av undervisningen utgår från läroplanen. Som en del av detta arbete beskriver lärarna att de gemensamt bestämt vilka delar av det centrala innehållet som ska tas upp i respektive årskurs. Vid genomförandet av undervisningen presenterar lärarna vad eleverna ska kunna i början av ett arbetsområde. De använder också i flera fall läromedel som utgår från läroplanen, vilka beskriver det centrala innehåll och de förmågor eleverna ska utveckla. Lärarna beskriver vidare att de ofta börjar lektionerna på liknande sätt för att eleverna ska veta vad de ska göra och samtliga observerade lektioner har en tydlig struktur för genomförandet. Exempel på sådana strukturer är att läraren vid inledningen av lektionen återkopplar till tidigare lektioner, har en genomgång av de olika moment som eleverna ska arbeta med eller går igenom syftet

med lektionen eller arbetsområdet. De observerade lektionerna ger exempel på ett varierat arbetssätt som består av såväl gemensamma genomgångar, enskilt arbete samt grupp- och pararbete. I observationer, lärar- och elevintervjuer beskrivs vidare olika metoder som lärarna använder i de fall eleverna behöver hjälp för att lösa sina uppgifter. De olika metoderna kan vara att läraren samlar en grupp elever som vill ha extra hjälp vid ett gemensamt bord tillsammans med läraren eller att eleverna får samtala i par om uppgiften. I några klasser används ett system med olidfärgade lappar som visar läraren vilka elever som väntar på hjälp för att eleverna under tiden de väntar ska kunna arbeta vidare med andra uppgifter.

Lärarna använder olika metoder för att stärka elevernas motivation samt för att individanpassa undervisningen. Lärarna ger i intervjuer olika exempel hur de arbetar med att stärka elevernas självförtroende. En lärare arbetar med en modell som innebär att eleverna först försöker tänka själva, sedan pratar i par och slutligen presenterar sitt svar för hela klassen. En annan lärare använder en metod som innebär att hon låter de elever som vill prova på att läsa högt eller presentera en sak börja och att detta ofta innebär att de övriga eleverna i gruppen så småningom också vill göra det. Lärarna beskriver också att de försöker lyfta fram det som är positivt och förstärka det som går bra. Lärarna beskriver att det är små klasser på skolan, att eleverna känner varandra sedan länge och att de är trygga vilket ger en god grund för undervisningen. Av lärarintervjuer och observationer framgår också hur lärarna individanpassar undervisningen. Individanpassningarna omfattar undervisningens organisation och arbetssätt, val av läromedel och hjälpmedel och den fysiska miljön. Exempel som ges på individanpassning i undervisningen är att elever kan välja hur de vill presentera svar på en uppgift genom att antingen redovisa muntligt eller skriftligt. Andra exempel är att om en elev har svårt att läsa arbetsinstruktioner pratar läraren och eleven igenom uppgiften eller låter eleverna läsa instruktioner tillsammans i elevpar. Vidare använder lärarna inläst material som studiestöd vid individuellt stöd i olika ämnen och datorer används för färdighetsträning. I flera ämnen såsom slöjd och historia beskriver lärarna att eleverna ges samma typ av uppgifter men att de sedan kan arbeta med dessa på olika nivåer. Av observationer framgår att individanpassningen också kan handla om placering i klassrummet och användning av skärmar. Av intervju med elevhälsan framgår att specialpedagogen följer upp elever i behov av extra anpassningar, ansvarar för hur undervisningen kan anpassas och om eleverna behöver teknisk utrustning. Specialpedagogen har oftast samtal med enskilda lärare utifrån elevers individuella behov. Elevhälsan beskriver att alla lärare som arbetade vid skolan föregående år har gått specialpedagogiska lyftet med inriktning mot bland annat individanpassning. Lärarna beskriver att de i de kommungemensamma ämnesgrupperna har diskuterat hur de ska arbeta med elever

som når långt i sin kunskapsutveckling och kan vara i behov av extra utmaningar. Lärarna beskriver att i ämnena matematik, svenska och engelska använder de läromedel som är individanpassade och har kompletterande material i olika nivåer. I andra ämnen har lärarna fördjupningsuppgifter till de elever som har förutsättningar att utvecklas längre. Det kan till exempel handla om att skriva längre texter eller göra en fördjupning av ett innehåll. En lärare beskriver att i ämnet samhällskunskap då de diskuterat det svenska valet fick en elev även studera liknande situationer ur ett internationellt perspektiv.

Lärarna ger eleverna möjligheter att reflektera över sitt lärande. Lärarna beskriver att eleverna ges möjlighet att reflektera över sitt lärande på olika sätt och att de använder olika metoder. I de lägre årskurserna låter lärarna eleverna utvärdera genom att de får göra "tummen upp eller tummen ner", använda gröna, gula, röda kort eller svara med hjälp av glada och ledsna gubbar för att visa om de tycker något är lätt eller svårt, vad de tycker om olika arbetsmoment eller lektionen. I några av de äldre årskurserna gör ett par klasser skriftliga utvärderingar av veckans lektioner där eleverna kan skriva vad som gått bra och vad de behöver öva mer på. Eleverna kan också få betygsätta olika aspekter av arbetet på en skala. I ämnet slöjd har eleverna en loggbok i vilken de beskriver vad de arbetat med och hur arbetet har fungerat. Lärarna har inte haft något gemensamt arbete inom arbetslaget om hur de arbetar för att låta eleverna utvärdera undervisningen.

Lärarna ger eleverna möjlighet till inflytande över undervisningen genom att eleverna får utvärdera arbetsformer och föreslå olika arbetssätt. Elevernas inflytande omfattar mer sällan undervisningens innehåll och lärarna har inte diskuterat hur elevernas ansvar och inflytande kan öka i takt med elevernas ålder och mognad. Lärarna beskriver i interjuver att eleverna kan vara med och påverka arbetssätt när de påbörjar ett nytt arbetsområde. Inför ett arbetsområde frågar flera lärare hur eleverna vill arbeta genom att eleverna får välja om de vill arbeta enskilt, i par eller grupp. Vidare framgår av intervjuer att lärare för de yngsta eleverna har planerat in att det ska finnas tid för eleverna att lyfta frågor utifrån deras intressen eftersom de vill besvara frågorna i samband med att eleverna ställer dem så att de är aktuella. Lärarna ger också exempel på att eleverna kan påverka innehållet genom att de får välja olika typer av fördjupningsuppgifter, bänkbok eller ge förslag på vilken musik de ska använda i musikundervisningen. Lärarna beskriver dock att de tycker att det är svårt att låta eleverna få inflytande på innehållet vid planeringen av undervisningen. Lärarna beskriver att de inte har haft några gemensamma samtal om hur de ska arbeta med elevernas inflytande eller om hur eleverna kan ges ett ökat ansvar i takt med att de blir äldre. Lärarna har inte konkretiserat detta tillsammans, utan det har varit upp till

varje lärare att arbeta med. Av elevintervjuer framgår att de frågor som tas upp på klassråd i huvudsak har fokus på praktiska frågor.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver utveckla undervisningen så att elevernas inflytande i högre grad omfattar ämnets innehåll samt att eleverna ges möjlighet att successivt utöva ett allt större inflytande över sin undervisning.

Skolinspektionen bedömer att lärarna behöver utveckla arbetet med att ge eleverna inflytande på undervisningen. Granskning visar att lärarna ger eleverna möjlighet till inflytande över undervisningen på olika sätt, men att elevernas ansvar och inflytande på undervisningen i högre utsträckning handlar om att ge eleverna möjlighet att påverka de arbetssätt som ska användas än att det handlar om undervisningens innehåll. Vidare framgår att detta arbete till största delen utförs av den enskilda läraren och att gemensamma diskussioner om hur elevernas ansvar och inflytande kan öka efter elevernas ålder och mognad sker mer sällan.

Av 4 kap. 9 § skollagen framgår att barn och elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Enligt Lgr 11 avsnitt 2.3. ska läraren svara för att alla elever får ett reellt inflytande över undervisningens innehåll samt se till att elevens inflytande ökar med stigande ålder och mognad.

Lärarna ser svårigheter med hur de ska utveckla undervisningen med att ge eleverna inflytande över undervisningens innehåll. I granskningen framkommer också få exempel på hur lärarna arbetar med detta. För att utveckla detta arbete rekommenderar Skolinspektionen att lärarna i planeringen av undervisningen i högre grad låta eleverna vara delaktiga. Detta kan ske genom att lärarna till exempel låter eleverna delge vilka erfarenheter och föreställningar de har kring det som undervisningen ska behandla och utifrån detta bidra med idéer på innehåll för det aktuella arbetsområdet. Lärarna kan också, utifrån elevernas förutsättningar, erfarenheter och tänkande, tillsammans med eleverna välja olika delar från det centrala innehållet att arbeta med.

Av granskningen framgår vidare att lärarna inte har diskuterat hur de ska arbeta med att ge eleverna ett ökat ansvar efter ålder. Skolinspektionen rekommenderar därmed lärarna att föra gemensamma diskussioner om vad detta inflytande kan betyda i olika årskurser och vilka förutsättningar som eleverna behöver för att utöva detta inflytande.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 §, 6 kap. 6 och 7 §§ skollagen,

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.2

Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande.

Skolinspektionen bedömer följande: Utbildningen präglas i hög utsträckning av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skälen till bedömningen är att rektorn och lärarna arbetar aktivt och vidtar åtgärder för att skapa trygghet och studiero och att det finns ett samlat arbete där elever och lärare gemensamt arbetar för att skapa en lugn miljö. Även om skolan arbetar systematiskt med att skapa en skolmiljö som varaktigt präglas av trygghet, finns fortfarande problem med att skapa en trygg miljö för alla elever. Skolinspektionen vill därför särskilt betona vikten av att rektorn fortsätter att följa upp det arbete som görs och vid behov vidta ytterligare åtgärder.

Lärarna har ett samlat arbete för att skapa studiero och att eleverna är delaktiga i detta arbete. Lärarna beskriver att de varje lektion behöver arbeta med att skapa ett tryggt klassrumsklimat. De pratar regelbundet i klasserna om studieron, vad studiero innebär och hur det ska vara för att det ska vara bra för alla elever. Vidare framgår av intervjuer att lärarna har diskuterat olika metoder för att skapa studiero, men att de sedan anpassar metoderna till den klass de arbetar i. I samtliga klasser styr lärarna gruppindelningar och de byter regelbundet olika par- och gruppkonstellationer. En rutin som flera lärare använder sig av är att ställa upp eleverna på led innan de går in i klassrummet. I några klasser använder läraren ett trafikljus som symbol för hur arbetsron ska vara. Där får eleverna prata när det är grönt, viska på gult och vara helt tysta när det visar rött. Vilken ljudnivå det ska vara i klassen bestäms av läraren, men kan justeras utifrån elevernas önskemål. I en klass kan eleverna använda hörselkåpor vid de tillfällen när några elever arbetar i par och andra vill arbeta enskilt. Av intervju med lärarna och elevhälsans personal framgår att lärarna också arbetar med individuella lösningar för olika elever och gemensamma regler för klassen. Skolans specialpedagog har varit med i arbetet utifrån enskilda elevers behov. Vid behov arbetar också elevhälsan övergripande med olika frågor om de får signaler om att det

är problem i någon klass eller för någon elev. Överlag anser lärarna att det är studiero, men att det är ett ständigt pågående arbete som handlar om att lära eleverna att visa varandra respekt. Eleverna beskriver i intervjuer att det oftast är lugnt på lektionerna och de tycker att de kan arbeta på lektionerna utan att bli störda. De beskriver vidare att lärarna pratar med dem om hur eleverna ska vara mot varandra. I en klass brukar läraren prata om hur eleverna ska vara för att inte prata så man stör och i en annan klass har de satt upp bilder som klassen valt ut på olika saker som symboliserar hur de ska vara mot varandra. Lärarna beskriver att de agerar när något händer eller sägs som inte är bra. Om det inte är studiero tar lärarna i första hand upp det i arbetslaget för att diskutera lösningar. Rektorn beskriver att hon efter en analys av studieron beslutat om extra resurser till klasser i behov av det. Enligt lärarna frågar rektorn kontinuerligt om hur det är med studieron i klasserna.

Lärarna bedriver ett medvetet arbete för att skapa en trygg miljö. Skolan har dock inte helt kunnat skapa en skolmiljö för alla elever som präglas av trygghet. Av lärarintervjuer och skolans dokumentation framgår att det görs kartläggningar av tryggheten genom enkäter på kommunnivå, skolnivå och klassnivå. Av rektorns insända information framgår att skolan med stöd av enkätresultaten och lärares observationer har identifierat olika riskområden som skolgården, korridorerna, toaletterna och fotbollsplanen. Som ett led i arbetet med att förebygga otrygghet tillsattes därför under föregående läsår resurser för att öka antalet vuxna utomhus under rasterna vilket kvarstår under innevarande läsår. Vidare har organiserade rastaktiviteter införts. Ytterligare resurser kommer att läggas på dessa läsåret 2018/2019. Av lärarintervjun och intervju med elevhälsan framgår att skolan har haft och till delar har problem med att skapa en trygg miljö för alla elever. För att skapa en trygg miljö har skolan, utöver att antalet rastvakter ökats, delat upp lunchrasterna mellan stadierna. Fritidshemspersonalen har också fått i uppgift att ansvara för rastaktiviteter för att ge mer alternativ till rastaktiviteter än fotboll där det ofta uppstår otrygga situationer. Det är också fler lärare i korridoren på morgonen när eleverna kommer till skolan. Elevhälsan beskriver vidare att de har arbetat med hur eleverna bör vara mot varandra, förhållningssätt och bemötande, skolans regler, lågaffektivt bemötande och övergångar mellan stadier. Personalen betonar att det tar tid att göra förändringar och att arbetet med lågaffektivt bemötande tar tid. Det finns också ny personal på skolan vilket gör att de behöver fortsätta att samtala om detta. Inom ramen för hälsobesök som genomförs i årskurs 4 finns också frågor om trivsel och arbetsmiljö. Resultatet av hälsobesöken återkopplas till elevhälsoteamet och ansvarig lärare. Av elevintervjuer framgår att eleverna ägnar sig åt olika aktiviteter på rasterna och eleverna ger som exempel att de leker i klätterställningen, leker i kojor, åker linbana och spelar fotboll. De beskriver att det finns regler om det de gör på

rasterna vilka bland annat innebär att de måste sköta kojorna och vara sams där. Vidare beskriver de att det finns rastvakter ute på rasterna. Eleverna beskriver att det oftast är lugnt på rasterna, men att det händer att elever blir osams och bråkar och då säger de till den lärare som är rastvakt. De bråk som blir brukar ofta bli på fotbollsplanen. Ett par rastvakter som är placerade vid fotbollsplanen eftersom det varit mycket bråk där. Eleverna beskriver att de inte är rädda när de går ut på rast.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 och 15 §§, 10 kap. 20 a § skollagen,
9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen,
Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg.

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i låg utsträckning.

Skälen till bedömningen är att rektorn tillsammans med lärarna inte har följt upp och analyserat de bedömningar som lärarna gjort, vilka utgör underlagen för lärarnas bedömningar av godtagbara kunskaper i årskurs 3 och betygen i årskurs 6. Vidare har lärarna huvudsakligen samverkat vid bedömningar av elevers kunskaper i de ämnen där det finns nationella prov.

Rektorn har följt upp betygsresultatet för årskurs 6 från vårterminen 2018 samt gjort en analys av resultatet. Skolan har även sammanställt andel elever med godtagbara kunskaper i årskurs 3 i ämnena svenska och matematik, men saknar dessa sammanställningar i samhällsorienterande- och naturorienterande ämnen. Av intervju och skriftlig information från rektorn framgår att betygsresultaten i årskurs 6 var svåranalyserade eftersom klassen bestod av få elever. Rektorns analys visar att betyget A och B förekommer begränsat och hennes bedömning är att betygssättande lärare har varit försiktiga med att använda hela betygsskalan. Vidare beskriver rektorn att lärarna har arbetat med det kommunala verksamhetsmålet, som handlar om att skillnaden i kunskapsresultat mellan elever med olika bakgrund ska minska. Detta har diskuterats på arbetslagsträffar under höstterminen. Av intervju med lärare framgår att de har tagit del av en kommungemensam analys av resultatet från vårterminens nationella prov i svenska och matematik. Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att lärarna inte varit med och gjort några analyser av skolans kunskapsresultat gällande resultaten av godtagbara kunskaper i årskurs 3 eller betyg årskurs 6 vårterminen 2018. Rektorn menar att analyser av kunskapsresultaten behöver bli mer strukturerade och dokumenterade.

Lärarna har i huvudsak samverkat vid bedömningar av elevernas kunskapsutveckling i de ämnen där det finns nationella prov. Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att Pårydsskolan deltar i ett kommungemensamt arbete med att rätta nationella prov. Lärare deltar även i centrala ämnesgrupper som har till syfte att utveckla arbetet med bedömning och betygssättning. Lärarna har även deltagit i gemensam studiedag kring betyg och bedömning. I ämnet slöjd sker det en sambedömning mellan trä- och textilslöjd eftersom eleverna ges ett gemensamt betyg i ämnet. Vid skolan finns en betygsättande lärare som saknar legitimation och behörighet för undervisning i ämnet och hen har en behörig kollega som stöd vid betygssättandet. I övriga ämnen har sambedömning bara skett i de fall det har varit tveksamheter vid bedömningar och då på initiativ av den enskilda läraren. Från och med hösten 2018 har rektorn beslutat om att skolan ska ha ämneskonferenser som bland annat har som uppgift att skapa samsyn kring bedömning och betyg. Rektorn beskriver att någon effekt av dessa ännu inte kan ses.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver i samverkan med lärarna utveckla olika metoder för att de ska kunna göra likvärdiga bedömningar av elevernas kunskaper.

Skolinspektionen bedömer att lärarna behöver utveckla arbetet med likvärdig bedömning. Av Skolinspektionens granskning framgår att lärarna till stor del arbetar enskilt med bedömningen av elevernas kunskaper och att de i huvudsak arbetar systematiskt med sambedömning i de ämnen där det finns nationella prov.

Enligt 1 kap. 9 § skollagen ska utbildningen inom skolväsendet vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas.

I Skolverkets allmänna råd med kommentarer (SKOLFS 2018:247, s. 22.) om betyg och betygssättning beskrivs att sambedömning är ett betydelsefullt redskap för ökad likvärdighet, eftersom det bidrar till en gemensam syn på vad som ska bedömas och hur bedömningen ska gå till. Ett professionellt samtal om utformningen av ändamålsenliga bedömningssituationer och bedömning av olika underlag kan förbättra likvärdigheten. Sådana diskussioner kan ha både formativa och summativa syften. Lärare kan tillsammans analysera underlag och på vilka olika sätt som eleverna ger uttryck för sin förståelse av ämnesinnehållet.

Skolinspektionen rekommenderar därmed rektorn att i samverkan med lärarna utveckla olika metoder för att stärka en likvärdig bedömning och att detta arbete omfattar samtliga ämnen.

På Skolinspektionens vägnar

X Sofia Lindstrand

Beslutsfattare
Signerat av: Sofia Lindstrand

Sofia Lindstrand
Beslutsfattare

X Lena Stadler

Utredare
Signerat av: Lena Stadler

Lena Stadler
Föredragande

I handläggningen av ärendet har även enhetschef Allan Westerdahl och undervisningsråd Eleonor Duvander medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 12 och 13 september 2018. Besöket genomfördes av Lena Stadler och Allan Westerdahl.

Pårydsskolan ligger i Kalmar kommun, Södermöre kommundel och är en grundskola med årskurserna 1 - 6 samt förskoleklass och fritidshem. I grundskolan går 86 elever. Skolan leds av en rektor som även är rektor för ytterligare en skolenhet i kommunen.